

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

ΠΩΣ ΕΜΑΘΑΜΕ ΝΑ ΜΕΤΡΑΜΕ

Τὸ Πρωτοχρονιάτικο καρφί τῶν Ρωμαίων. Πῶς μετρᾶνε οἱ Ἑσκιμῶσι. Ἡ ἀβροίσει τῶν ἰθαγενῶν τῆς Νέας Γουίνεας. Οἱ μεγάλοι μαθηματικοὶ κ' οἱ ἀνθρωποφάγοι τῆς Αὐστραλίας. Πῶς μετροῦσαν οἱ ἀρχαῖοι ἔμποροι. Ἡ πρῶτος ἀβροίσεικὴ μηχανὴς τῶν Ρωμαίων. Οἱ Ἀραβικοὶ, οἱ Ἑλληνικοὶ κ' οἱ Λατινικοὶ ἀριθμοί, κλπ.

Ὁ πάνσοφος Τζερόλαμο Καριντάνο

γιορτῆ!... Μά συγγνώμη. Δὲν πρόκειται περὶ γιορτῆς, οὔτε περὶ ἔθιμου. Οἱ πρῶτοι Ρωμαῖοὶ κάρφωσαν ἐκεῖνο τὸ ἀστραφερόν καρφί στὸν τοῖχο τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς γιὰτι ἀπλούστατα δὲν ἤξεραν ἀκόμη νὰ μετρᾶνε, ὅπως μετρᾶνε σήμερα ἐμεῖς... Πρὶν ἀπ' αὐτοὺς μάλιστα, ἐδῶ καὶ πολλοὺς αἰῶνες, οἱ ἄνθρωποι δὲν ἤξεραν οὔτε τί θὰ πῶν ἀριθμὸς, κ' ὄχι πῶν δὲν εἶχαν τὰ δέκα σημάδια, τίς δέκα «τοίφρες» ποὺ ἔχουμε τώρα, γιὰ νὰ δείχνουν μ' αὐτὲς μιά ποσότητα, ἀλλὰ δὲν ἤξεραν οὔτε τὴν...ἐπιστήμην τῆς προσθέσεως, ποὺ δίχως αὐτὴν κανένας, οὔτε ἡ γυναῖκες, θὰ μπορούσαν νὰ μᾶς ποῦνε τὰ χρόνια τους...

Ἐκεῖνη τὴν παραδεισιαία ἐποχὴ (πῶσος λίγες σκοτούρες εἶχαν τότε οἱ ἄνθρωποι!), συνέβαινε ὅτι συμβαίνει καὶ σήμερα οὐ μ.ρικὲς πρωτόγονες κ' ἀγριεὲς φυλές. Πολλοὶ ἐξερευνηταὶ τοῦ Β. Πόλου, παραδειγματὸς χάριν, μᾶς πληροφοροῦν, ὅτι ὄχι λίγες φυλές Ἑσκιμῶων, ὑστέρ' ἀπὸ τὸ τρία ἀρχίζουν νὰ τὰ χάνουν καὶ νὰ καταρῶνουν ἀμέσως τὰ δάχτυλά τους γιὰ νὰ φτάσουν μετρῶντας ἔτσι ὡς τὸ...ἔφτά! Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα δὲν ζέρουν τί γίνεται. Γι' αὐτοὺς τοὺς κατεργασμένους ἀνθρώπους δὲν ὑπάρχουν παρ' ἑνὸς ἔφτά μονάδες...

Πιὸ μορφωμένοι ἀπὸ τοὺς Ἑσκιμῶους εἶνε μερικοὶ ἰθαγενεῖς τῆς Νέας Γουίνεας, ποὺ φτάνουν σὸ μέτρημα ὡς τὸ εἶκος μὲ τὴ βοήθεια τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδιῶν τους. Μετρᾶνε δηλαδὴ τὰ δάχτυλά τους, ἔλα τὰ δάχτυλά τους, μικρὰ καὶ μεγάλα, κ' ὅταν σαθροὺν περὶ ἔλα τὰ δάχτυλα, ἔ τότε...δὲν ὑπάρχουν περὶ ἄλλοι ἀριθμοί!

Ἀεὶθαθάμιστοι ἐπίσης εἶνε καὶ μερικοὶ ἰθαγενεῖς τῆς Αὐστραλίας, ποὺ ἂν κ' ἐπαγγελῶνται τοὺς ἀνθρωποφάγους, εἶνε πάνσοφοι...μαθηματικοί. Οἱ ἀνθρωποφάγοι λοιποὶ τῆς περιοχῆς τοῦ Τόρρες τῆς Αὐστραλίας καταφέρνουν μιά χαρὰ νὰ μετροῦν ὡς τὸ πέντε! Μὴ χαμογελάει ἐιρωνικά: αὐτοὶ οἱ ἰθαγενεῖς μετρᾶνε ὡς τὸ πέντε μὲ δὺδ μονάχα ἀριθμοὺς, μὲ τὸ ἕνα καὶ μὲ τὸ δύο, δηλαδὴ μὲ τὸ οὐράκι ποὺ ν (ἕνα) καὶ μὲ τὸ ὀκτώκις (δύο), ὅπως τοὺς λένε στὴ γλώσσα τους, Ὅταν τώρα αὐτοὶ οἱ παραγνωρισμένοι Ἀνιστανὸν θέλουν νὰ ποῦν 3, 4, 5 λένε: δυὸ κ' ἕνα, δυὸ κ' ἕνα, δυὸ κ' ἕνα, δυὸ κ' ἕνα, δυὸ κ' ἕνα, δυὸ κ' ἕνα. Φτάνοντας ἔπειτα σ' αὐτὸν τὸν κολοσσιστὸ ἀριθμὸ, σηκώνουν τὰ χεῖρα ψηλά καὶ κυττάζοντας τὸν οὐρανὸ προσθέτουν ἀποθαυρουμενοί: «Κ' ὅτι ἄλλο εἶνε πιὸ πέρα ἀπ' αὐτὸ (ἀπὸ τὸ πέντε)».

***

Στοὺς πολιτισμένους λαοὺς, ἡ «ἐπιστήμη τῆς ἀθροίσεως» ἐξοφύτρωσε μαζὺ μὲ τὸ ἔμποριο. Στὴν ἀρχὴ θέβαια, κ' οἱ ἀρχαῖοτατοὶ ἔμποροι μεταχειρίζονταν ὡς ἀεροιστικὴς ὑγιανέες τὰ δάχτυλά τους, μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἔμπορίου τους κατάλαβαν νοήμονα ὅτι εἶχαν ἀνάγκη ἀπὸ κάποια εὐθήβια.

Τὶ ἔγιναν λοιποὶ τότε: Κατέφωγαν δίχως καμμιάντροπὴ τὸ φασιλάκι καὶ σὰ καρόδια. Μὰ τί θέλετε νὰ κάνουν οἱ ἄνθρωποι, ἀφοῦ δὲν εἶχαν ἀκόμη ἀριθμοὺς; Μετροῦσαν κ' αὐτοὶ μιά ποσότητα μὲ τόσα σασιλάκια ἢ τόσα καρόδια, ὅσες ἦταν ἡ μονάδες τῆς. Μεγάλῃ ἐπίσης διάδοσι ἀνάμεσα στοὺς Ρωμαίους εἶχαν καὶ τὰ...πετραδάκια. Στὴν ἀρχαία Ἑρρουσία ὅμως προτιμοῦσαν νὰ μετροῦν ἀλλοίως τίς μονάδες: ἔμπηγαν εὐλόποσκες μέσα σ' ἕνα κομμάτι μαλακῆς κίμωνας ἢ ἀρνίσιου, τραβῶσαν χαρακίες σ' ἕνα κομμάτι εὐλοῦ (ὅπως κάνουν καὶ σήμερα οἱ καρροστέρηρες γιὰ νὰ θμῶνται τὰς «δρόμους» τους) ἢ τέλος κάρφωσαν ὅσα καρφία θέλανε σ' ἕνα κορμὸ δέντρου. Αὐ-

τοὺς δὲ μιμήθηκαν κ' οἱ Ρωμαῖοι, ποὺ κάρφωσαν, ὅπως εἶπαμε, ἕνα χάλκινο καρφί στὸν τοῖχο τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς γιὰ νὰ μὴ ξεχνᾶνε τὰ χρόνια ποὺ περνοῦσαν.

Ἡ τέχνη ὅμως τῆς ἀριθμῆσεως δὲν πῆγαινε διόλου μπροστά, ἂν οἱ Αἰγύπτιοι καὶ οἱ Φοινικεὲς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, μεγάλοι καὶ ρηξικέλευθοι ἔμποροι, δὲν ἐπινοοῦσαν μερικά πρακτικὰ σύμβολα—δηλαδὴ ἀριθμοὺς—γιὰ νὰ ἐκφράζουν ἔτσι μὲ φανερό τρόπο ἢ γιὰ νὰ θμῶνται τίς μονάδες μιάς ποσότητος.

Σιγά-σιγά, λοιπὸν, φτάνουμε τέλος στὴν ἀρίθμωσιν τῶν Ἑλλήνων, ποὺ μπορούσαν μὲ τὰ γράμματια τοῦ ἀλφάβητου νὰ μετροῦν ὡς τίς ἑννιάκοσες χιλιάδες καὶ κατόπιν στὴν ἀρίθμωσιν τῶν Λατινῶν, τὴν πασίγνωστη, ποὺ εἶνε θέβαια πιὸ ἀπλὴ καὶ πιὸ πρακτικὴ. Οἱ ἴδιοι πάλι ἀνακάλυψαν ἀργότερα καὶ τίς...ἀβροίσεικὲς μηχανεῖς, γιὰτι μεταχειρίζονταν γιὰ τίς προσθέσεις τους τὸ περίφημο ἀμπακκοῦς (τὸν ἄβ ακ α), ἕνα εἶδος δηλαδὴ ἀβροίσεικῶν πίνακος, πολὺ ἀπλοῦ θέβαια, μὰ πάρα πολὺ πρακτικῶς.

***

Μιά μέρα, ἱστορικὴ μὰ τὴν ἀλήθεια, οἱ Ἀραβεὲς μᾶς ἔφεραν τέλος ἀπὸ τὰς Ἰνδίας τοὺς ἀριθμοὺς ἐκείνους, ποὺ λέγονται κατὰ λάθος ἀραβικοὶ, γιὰτι ἦταν γνωστοὶ ἀπὸ αἰῶνες πρὶν στοὺς Πυθαγορείους, οἱ ὅποιοι τοὺς ἔλεγαν μονάδες.

Κατόπιν ὁ μοναχὸς Γερβέρτος ἄρχισε κατὰ τὸ 990 νὰ διαδίδῃ στὴν Εὐρώπῃ τὴν νέα αὐτὴ ἐπιστήμην, ποὺ τὴν εἶχε μάθει ἀπὸ τοὺς Ἀραβῶς τῆς Ἰσπανίας. Μὰ ἀκόμη ἐπὶ δὺο αἰῶνες οἱ ἀριθμοὶ δὲν μπορούσαν νὰ γίνουν κατανοητοὶ σ' ὅλο τὸν κόσμῳ, παρὰ μονάχα σὲ μερικοὺς σοφοὺς ἀνθρώπους ἐκείνης τῆς ἐποχῆς καὶ μόνο τὸ 1200 ὁ Ἴταλὸς Λεονάρδος Μπονατσί, ἀπὸ τὴν Πίζα, ὁ ἐπιλεγόμενος Πάπας τῶν Μαθηματικῶν, κατάφερε νὰ διαδώσῃ στὴν Ἰταλία κ' ἔπειτα στὴν Εὐρώπῃ τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὴν πρακτικὴν χρῆσιν τους.

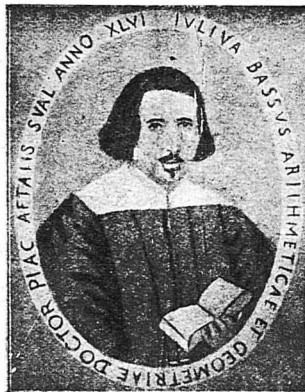
Παρ' ἄλλω ὡστόσο τὴν προπαγάνδα τοῦ σοφοῦ Ἰταλοῦ ἡ...δυσκολία αὐτῆ ἐπιστήμῃ συναντοῦσε ἀνυπερβλήτες δυσκολίες στὴ διάδοσιν τῆς, γιὰτι ὁ κόσμος τότε νόμιζε ὅτι ἦταν ἕνα καινούργιο εἶδος μαγείας καὶ ἀπέφυγε νὰ καταπιστῆ μὲ τὴν ἐκμάθησιν τῆς γιὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴν...ψυχὴν του.

Μὲ ἕνα: ἄλλος σοφὸς Ἴταλὸς, ἀπὸ τὴν Τοσκάνη, ὁ Παῦλος Νταγκομάρι (γεννήθηκε σὸ Πράτο τὸ 1281 καὶ πῆθανε στὴ Φλωρεντία τὸ 1367), περίφημος ἀστρονόμος καὶ μαθηματικὸς, ἀλλὰ καὶ ποιητὴς ἀκόμη, φίλος τοῦ Δάντη καὶ τοῦ Βοκκακίου, κατάφερε νὰ διδώσῃ τόσο μὲ τὰ μαθητὰ του καὶ τὰ βιβλία του τὴν νέα αὐτὴ ἐπιστήμην, ὡστε...κατάντησε νὰ ὀνομασθῆ Παῦλος ὁ Ἄβας!

Ἐπειτα, μὲ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς Τυπογραφίας, ἡ ἐπιστήμην τῶν ἀριθμῶν πῆρε τὸν ἀπάνω δρόμῳ κ' ἄρχισε νὰ γίνεται τῆς μόδας. Ὁ κόσμῳ, καταβρόχχιζε κάθε δοκῶδες σύγγραμμα ἢ τομίδιον ποὺ ἐπέφετε στὰ χεῖρα του, γιὰ νὰ μάθῃ τὴν «τέχνην τῆς ἀριθμῆσεως καὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ». Ἐκείνη τὴν ἐποχὴν μάλιστα αὐτὴ ἡ μελέτης εἶχαν καταστήσει σωστὴν μαζίαν!

Δὲν ἦταν ὅμως καὶ λίγοι ἐκείνοι, ποὺ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή θέλησαν ν' ἀνακαλύψουν μιά μυστηριώδη ἠσθησίαν στοὺς ἀριθμοὺς, ὅπως ἐκείνος ὁ Γερμανὸς μοναχὸς Μιχαὴλ Στίφελ, ἕνας μεγάλως μαθηματικὸς, ποὺ εἶχε τὴν λόξαν νὰ θέλῃ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν Ἁγία Γραφή μὲ τοὺς...ἀριθμοὺς. Χαντάκωσε, λοιποὶ, τὸ πνεῦμα του, ὅπως ἦταν φυσικὸ μ' αὐτὲς τίς στρεῖρες ἔρμητες, προέβλεψε τὸ τέλος τοῦ κόσμου στὶς 8 ἡ ὥρα καὶ κατὶ λεφτὰ τῆς 3ης τοῦ Ὀκτώβρη τοῦ 1533 καὶ πῆθανε σχεδὸν τρελλὸς...ὑστέρ' ἀπὸ 33 χρόνια!

Λίγο καιρὸ πρὶν ἀπὸ τὸν τραγικὸ θάνατο τοῦ Γερμανοῦ μοναχοῦ, κυκλοφόρησε τέλος ἡ περίφημη «Γενικὴ Πραγματεῖα» τοῦ Νικολῶ Φοντάνα, τοῦ ἐπιλεγομένου Ταρτάλια, δηλαδὴ Τραυλοῦ (γεννήθηκε τὸ 1506 στὴ Μπρέσκια καὶ πῆθανε τὸ 1559 στὴ Βενετία), τοῦ πιὸ μεγάλου μαθηματικοῦ καὶ ἠγανικοῦ ἐκείνου τοῦ αἰῶνος. Ὁ Φοντάνα ἐκωνομοῖσθηκε Τραυλοῦς γιὰτι, κατὰ τὴν κατάληξιν τῆς Μπρεσκίας τὸ 1512 ἀπὸ τοὺς στρατιώτες τοῦ Γκασσὸν ντὲ Φουά, πληγώθηκε στὰ χεῖλιν κ' ἔτσι ἀπὸ τότε τὸ σημάδι ἐκείνης τῆς πληγῆς τοῦ εἶνε ἕνα μικρὸ τραυλισμὸν στὴν προφῶν. Ὁ σοφὸς αὐτὸς μαθηματικὸς ἦταν ἀπῆλπιχος στὰ νειάτα του καὶ τελείως ἀμόρφω-

Ὁ μαθηματικὸς Ἰουλίους Μπᾶσοι

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Η δημοσιογραφικές φάρσες του αλσημονήτου Νικ. Μπενάκη. Τόν κειρέ της Έθνοφυλακής. Ένας Σακινθίνος αξιομακτικός. Το ταξίδι του στη Σάκυνθε. Πώς την έπαθε. Η κυβέρνησις Ζαΐμη και τὸ δάνειο του 98. Ο μόνος Έλληνας σοφός, κατά τον κ. Ν. Λεβίδην. Τὰ χάλια της Άστυκλιτικής. Ένας χαρακτρισμός του Στάη. Οι κουρείς άνάστατοι, κλπ. κλπ.

ΟΝ μακαρίτη δημοσιογράφο Νίκο Μπενάκη, τὸν γνωστό γιὰ τις φάρσες που έκανε, τὸν θυμούνται άκόμα στην Άθήνα. Άλσημονήτη, εκτός τὸν άλλων, είνε και η φάρσα που έπαιξε ο Μπενάκης στὸν μακαρομήτη επίσης Μουντζουρίδη, συντάκτη τότε της «Άκροπόλεως», από τη Ρωσία.

Τὸν Μουντζουρίδη αὐτὸν τὸν έστελε μιά μέρα ο Μπενάκης νά πάρη συνέντευξη από τὸν... Έλληνα πρεσβευτή τὸν Άθηνών... Τά ίδια έκανε ο Μπενάκης και στὸν νεαρό τότε συντάκτη της «Άκροπόλεως», τὸν κ. Γαϊβογιόγο, άν δέν άπατόμεθα. Τὸν έστειλε, δηλαδή, νά μετρήση τις άκτινες από τις ρόδους τὸν καρφὸν της Δημαρχίας Άθηνών, γιατί ελχε δθδεν καταγγεληθή ότι ο εργολάβος που τις έφτιασε έκανε καταγραφείσις, τοποθετήσις μιά η δυό άκτινες σέ κάθε ρόδα... λιγώτερες... Μετά τὸν πόλεμο τοῦ 1912 και τήν κατάληψη της Θεσσαλονίκης, ο Μπενάκης πήγε στη Θεσσαλονίκη και ειργάετο στην εκεί εκδοικαμένη τὸν έφημερίδα του κ. Κώστα Αβέρωφ, η «Έλλάς».

--Πιάστες κ' αὐτές.
--Και τὸ καπέλλο μου ;
--Κι' αὐτό...
--Λια τάπισε όλα παιά ο Ζακινθίνος, ελτε στὸν κ. άνθυπολοχαγό. θαμαζόντάς τὸν δθδεν :
--"Όλα δικά σου είνε αὐτά, άφέντη ;
--Ναι.
--Όραία ! Μην ξεχάσις, τότενες, νά μās έσθης και στὸ...Καρναβάλι !...
***

Στὰ 1898 η τότε Κυβέρνησις Ζαΐμη διεπραγματεύετο με τήν Εβρώτη νέο...δάνειο. Τὸ δάνειο όμως αὐτὸ φάινετα ότι εβρισκε εμπόδια πολλά, ο κοσιμάς ελχε συγκληθη πολύ και η μόνη κουβέντα, και στούς δρομους και στα κέντρα και στα γραφεία, ήταν :
--Τί νέα ; τί γίνεται τὸ δάνειο ;
--Όλοι δέ έκαναν τὸν καλὸς πληροφορημένο και όλα έλεγαν διάφορες ίνοιείσις.
"Ετσι πήραν φροτιά και η έφημερίδες και κωπώνες εγράφησαν, και συνεντεύξις με πολιτικούς και οικονομολόγους, άν θα γίνη τὸ δάνειο η όχι.
"Ο μόνος, που δέν έλεγε τίποτε σχετικῶς, ήταν ο κ. Νικ. Λεβίδης.
--Θά γίνη τὸ δάνειο ; τὸν ρωτοῦσαν οί δημοσιογράφοι.
--Δέν γνωρίζω !... άπαντοῦσε.
--Και άν δέν γίνη, γιὰ ποιοὺς λόγους δέν θά γίνη ;
--Δέν γνωρίζω !...
--Μι πὸς είνε δυνατόν νά μη γνωρίζετε, σείς, ένας πρώην ίπουργός ;
--Και όμως !... δέν γνωρίζω !...
--Ένας άνδρωπος σοφός, όπως σείς, λέτε πὸς δέν γνωρίζετε !...
Και ο κ. Λεβίδης άπαντοῦσε οητά και κατηγορηματικά :
--"Ο μόνος που έναπέμεινε σοφός στην Έλλάδα, είνε ο κ. Ζαΐμης, ο δ-ποτός...δέν λέγει τίποτε. Και αὐτὸ είνε και τὸ σοφὸν και τὸ...άληθές !...
***

"Όταν πρωτοανετήθη στην Έλλάδα η Έθνοφυλακή, πολλοί, που δέν ελχαν τί καλύτερο νά κάμουν, έγιναν, βοηθούσης και της πολιτικής, ...άξιωματοῦ.
Ένας Ζακινθίνος μάλιστα, χωματοπώλης στην Πάτρα, πήρε τὸ βαθμὸ τὸ άνθυπολοχαγού, φόρεσε τήν ώραία στολή του άξιωματοῦ της Έθνοφυλακής και σέφθηκε νά πάη στην πατρίδα του τήν Ζάκυνθο και νά επιδειξη στους πατριότεις του και στούς δικούς του.

Άλλά οί Ζακινθίνοι είνε έξιστοι άνθρωποι. Δέν τὸ χόνεταν λοιπὸν νά βλέπουν νά περνάη και νά ξανατενάη με κειτόως από μπροστά τους και νά τοῦς κάνη τὸν μεγάλο, άνθρωπος που τὸν έβρανε πάρα πολύ καλά ποῦς ήταν.
Μιά μέρα, λοιπὸν, εκεί που ο κ. άνθυπολοχαγός έκανε σουλάτσι στην προκμαία, τὸν πλησίασε ένας Ζακινθίνος, προσποιόμενος ότι δέν τὸν ξέρει.
--Άφέντη, τὸ λέει, μου επιτρέπεις νά σέ ρωτήσω ;
--Τί ;
--Η άφεντιά σου είσαστε ο συνταγματάρχης ;
--Όχι, τὸν άπάντησε εκείνος. Είμαι άνθυπολοχαγός της Έθνοφυλακής.

--Της Έθνοφυλακής ! τὸ λέει με εκλιηξή τάχα και συγκλησι ο Ζακινθίνος. Μὲ άφηνεις, άφέντη, νά πάσω τὸ σταδί σου ;
--Πιάστο, τὸ λέει ο άνθυπολοχαγός.
--Και τις σπαλιέτεις σου ;

Με, μιά με τήν έπιμονή και τή θέληση της μεγαλοφύας του καταρβῶσε νά γίνη ο μεγαλύτερος μαθηματικός του καιρού του.
"Εκτός από τὸν Ταρτάλια, υπάρχουν τώρα και πολλοί άλλοι εκλακικευτά της έπιστήμης τὸν αριθμῶν μέχρις εκείνου τὸ άνεκδιηγητο Φρανσουά Μπαρεμί, τὸ Γάλλο μαθηματικού και ποιητὸ που τὸπνε άνα σωρὸ «μπροσοῦρες» σέ σίχρους γιὰ νά μάθη πὸς εβκόλα στὸν κόσμο τήν χρῆσι τὸν αριθμῶν... "Ο ίδιος πάλι έκανε θεατρικώτερες διαλέξεις και πρώτος...εφευρε τὰ εβθλια τὸν «Έτοιμῶν Λογαριασμῶν»! "Ο Φρανσουά Μπαρεμί (γεννήθηκε στὴ Λυὸν τὸ 1640 και πέθανε στὸ Παρίσι τὸ 1703) εκτός από τὰ μαθηματικά, άγαποῦσε με πάθος και τὸ εμπόριο κ' ελχε κατασέσει νά γίνη ένας πρώτης τάξεως επιχειρηματίας ως διευθυντής ενός μεγάλου εκδοτικού οίκου...

"Από τὸν Μπαρεμί, λοιπὸν, και πέρα, η έπιστήμη τὸν Μαθηματικῶν εκλαικεύθηκε πειά κ' έτσι ὅλος ο κόσμος έπαψε νά καταφεύγη στις άθροιστικές μηχανές τὸν χεριῶν του και τὸν ποδιῶν του.

Άλλη μέρα ο πρόεδρος τὸν Κουρέων Άθηνών κ. Κυριακού εδθμοσίευσε μίαν έπιστολήν στις έφημερίδες, διαμαρτυρούμενος διὰ τήν παροίσιαν της άκαθάριτο Άστυκλιτικής με τὰ κουρεία, στα ὅποια, όπως εγράφη, όλα τὰ άντιστηπτικά μέτρα λαμβάνονται και βασιλεύει άμειρατος καθαριότης.

Στὸ τέλος της έπιστολής του ο κ. Κυριακού εβρόσθεσε και τὰ εξής :
«...Άν ο κ. Ύπουργός ηθέλε νά παραμοίση τήν άκαταστασι της Άστυκλικής με κέτι άλλο, που είνε πραγματικῶς άκάθαστο, μπορούσε κάλλιστα νά πη :
»Αὐτή είνε η Άστυκλική, αὐτή είνε...Ύπουργεῖο !»
"Όταν ο Στάης διάβασε τήν έπιστολή αὐτή, ψιθύρισε :
--"Ο πρόεδρος τὸν Κουρέων θά έννοη άσφαλῶς τὸ Ύπουργεῖο τὸν Λεβίδη !...
"Ο κ. Ν. Λεβίδης ήταν τότε ίπουργός τὸν Έσωτερικῶν. Μόλις έμαθε, λοιπὸν, κ' αὐτὸς τὰ λόγια τὸν Ύπουργού της Παιδείας εἰς βάρος τὸν Ύπουργεῖο του, ελτε :
--Και γιὰ τί μὴ έννοη ο πρόεδρος τὸν Κουρέων τὸν Ύπουργεῖο της...Παιδείας ;
"Ο κ. Περιελλής Μαζαράκης, τμηματάρχης τότε τὸν Ύπουργεῖο τὸν Έσωτερικῶν, έπαισε νά διορθῶση τὸν κ. Ύπουργό :
--Ένα λάθος βρισῶ, κ. Ύπουργέ, πὸς εκαιεν ο Κυριακού, ελτε στὸν κ. Λεβίδη.
--Ποῖ ; ρώτησεν ο Λεβίδης.
--Τὸ ότι εγράφη τὸ «Ύπουργεῖο», ενὸ εκρασε νά γράψη τὰ...Ύ-πουργεῖα, όλα !...
***